

***Liigese põletike haigus- ja
majanduslik koormus Eestis***

29.11.2011

Sissejuhatuseks

Ain Aaviksoo, MD MPH

PRAXIS ...

- "*praxis*" tähistab Vana-Kreeka poliitilises filosoofias **praktilist tarkust**, mis lisaks oskustele ja intellektuaalsele võimekusele hõlmab ka õige eesmärgi seadmist, milleks seda teadmist rakendatakse.
- PRAXISE missioon on **praktiliste teadmiste koondamine ja kasutamine** nii ühiskonna valupunktide leidmiseks ja erinevate **lahenduste pakkumiseks** kui ka poliitikaanalüüsi **oskuste arendamiseks** Eesti ühiskonnas
- sõltumatu, mittetulunduslik **teadusasutus** ja **mõttekeskus** (*think tank*), mille eesmärgiks on toetada **analüüsile** ning **osalusdemokraatia** põhimõtetele rajatud **poliitika kujundamise** protsessi.

Praxise Mõttehommik

- Tutvustatakse **värskelt valminud ning veel avaldamata poliitikaanalüüse**, olulisemaid järeldusi ning soovitusi poliitikate arendamiseks.
- Toimub juhitud **diskussioon** valdkondlike ekspertide, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja poliitikakujundajate osalusel.
- Eesmärk on **otsida konsensust ja lahendusi** mitmetahulistele probleemidele valitud seltskonnas ja pingevabas õhkkonnas.
- **Chatham House'i reegel**: täna siin võib vabalt oma arvamust avaldada, kõiki mõtteid võib hiljem kasutada, kuid **ühelegi isikule või institutsioonile otseselt viitamata**

Mis otstarvet täidab tervishoiusüsteem Eestis?

Unistused ...

Eesti Haigekassa arengukava 2011-1014

- **Eesti Haigekassa visioon** on tagada inimeste turvatunne võimalike terviseprobleemide tekkimisel ja lahendamisel
- **Võrdse ja ühetaolise kohtlemise põhimõte** – tagame kõikidele kindlustatutele ja partneritele võrdsed õigused ja ühetaolise kohtlemise tulenevalt kehtivast õigusruumist.

Eesti rahvastiku tervise arengukava 2009-2020

- **Tõhusa ja patsiendikeskse tervishoiusüsteemi olemasolu ja selle pidev** kohandumine muutuvate haiguste, võimaluste ja patsientide soovidega on seega rahvastiku tervise arengukava oluliseks osaks.
- **Üldeesmärk – tervena elatud eluiga** on Eestis aastaks 2020 pikenenud meestel keskmiselt 60 ja naistel 65 eluaastani ning keskmine eeldatav eluiga on pikenenud meestel 75 ja naistel 84 eluaastani.

Ravimeid kasutame (valikuliselt) rohkem

Ravimikasutus päevadoosides 1000 elaniku kohta

	1995			2007			Muutus
	Eesti	Põhja- maad	EE/ Nordic	Eesti	Põhja- maad	EE/ Nordic	
Kokku retseptiravimeid	249	562	44%	591	1 132	52%	8%
- sh vererõhuravimid	28	155	18%	242	319	76%	58%
- ülejäänud retseptiravimid	221	407	54%	349	813	43%	-11%
- sh opiaadid (valuvaagistid)	0,5	11,8	4%	2,1	18,6	11%	7%

Opereerime aktiivselt

Kirurgilised lõikused 1000 elaniku kohta

	Soome	Rootsi	Taani	Eesti
Apendektoomia	134	119	105	169
Koletsüstektoomia	159	132	124	213
Hüsterektoomia	143	97	112	160
Diskioperatsioonid	61	28	47	74
Katarakti operatsioonid	722	625	474	570
Koronaaride šunteerimine	66	99	45	55
Perkutaanne koronaroplastika (PTCA)	153	195	174	80
	Soome	Rootsi	Läti	Eesti
Haiglaravi episoode 1 elaniku kohta	0,19	0,15	0,22	0,18
Arstivisiite 1 elaniku kohta	4,3	2,8	5,2	6,2

Taastus- ja hooldusravi areng on ajal jalus

Üksnes 19% taastusravi vajajatest on seda
saanud ning vaid pooled neist õigeaegselt

Riigikontrolli audit 2006.a

Formaalset hooldust vajaks umbes 25% üle 65-
aastastest elanikest, samal ajal kui reaalselt
suudetakse seda pakkuda vaid 5,6%-le.

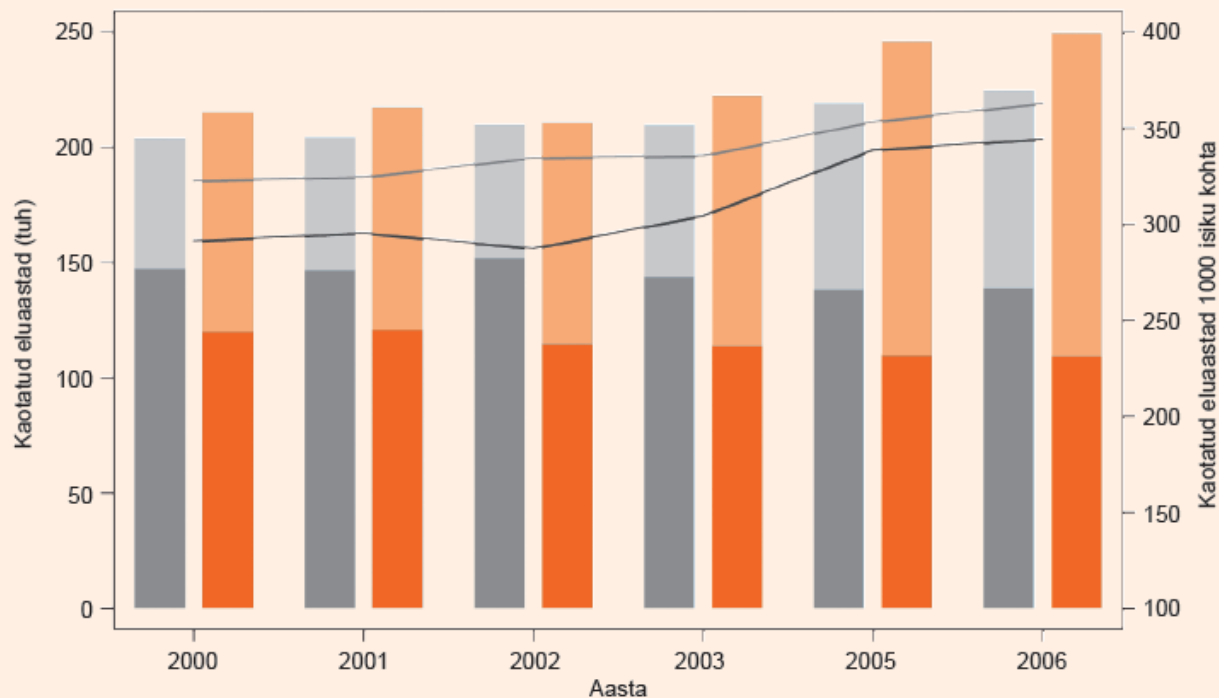
PwC analüüs 2009.a

Mis võiks olla teisiti?

Haigused moodustavad suurema osa tervisekaost Eesti elanikel

Joonis 4. Meeste ja naiste suremus-, haigus- ja tervisekaotus ning tervisekaotus 1000 elaniku kohta, 2000–2006

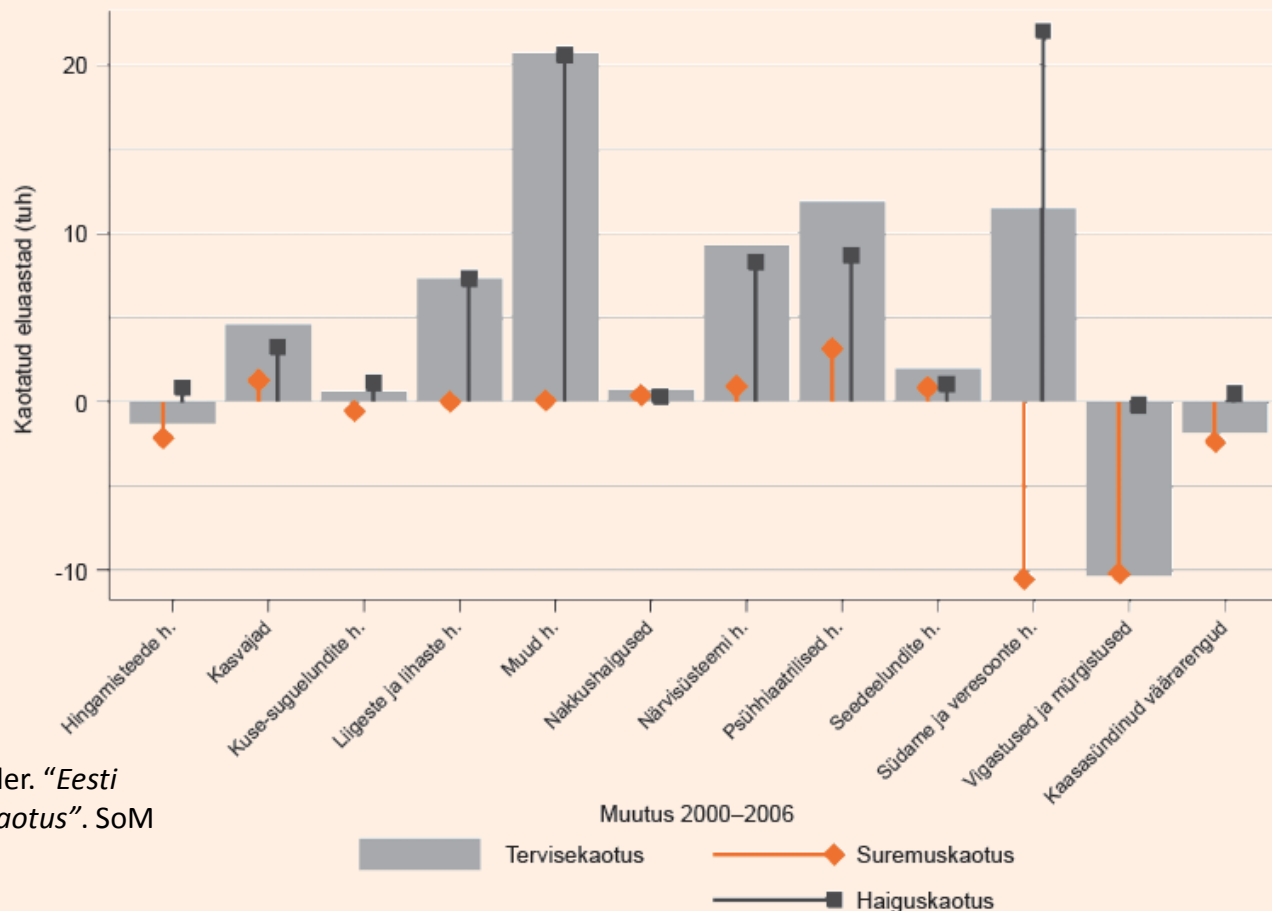

Allikas: Lai & Köhler. "Eesti rahvastiku tervisekaotus". SoM 2009

Haigused moodustavad kasvava osa tervisekaost Eesti elanikel

Joonis 5. Tervisekaotuse muutus 2000–2006 peamise allika ja haigusrühma lõikes

Allikas: Lai & Köhler. "Eesti rahvastiku tervisekaotus". SoM 2009

KÜSIMUS:

**Kuidas mahutada kulu-efektiivse
“kiirabimediitsiini” kõrvale
ka
täisväärtuslikult elatud aastaid toetav
tervishoiu- ja sotsiaalkaitseüsteem?**

Liigesepõletike haigus- ja majanduslik koormuse analüüsi projekt

- Rahastaja: Eesti Reumaliit
- Täitja: Poliitikauuringute Keskus Praxis
- Koostööpartnerid:
  - Eesti Reumatoloogia Selts (teadmised + ekspertiis)
  - Eesti Haigekassa (andmed)
  - Sotsiaalkindlustusamet (andmed)
  - Tervise Arengu Instituut (andmed)

Vahetulemuste esitlus